

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
(КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ)
УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ У ПРИЗРЕНУ
(ЛЕПОСАВИЋУ)

КЊИЖЕВНОСТ
(програм и литература)

Општи подаци о предмету

КЊИЖЕВНОСТ

Студијски програм: РАЗРЕДНА НАСТАВА, друга година студија
Предавач: Проф. др Снежана С. Башчаревић

ПРОГРАМ

Наука о књижевности

Назив и појам књижевности; Природа и функција књижевности; Наука о књижевности (књ. теорија, књ. историја, књ. критика); Начела и врсте класификације књижевности; Појам књижевног рода и врсте; Лирика; Епика; Драма; Приповетка; Роман; Сатира; Тема, мотив, фабула; Књижевни правци и њихове одлике.

Средњовековна књижевност

Библија, Монах Храбар: Слово о писменех; Свети Сава: Житије Св. Симеона; Јефимија: Похвала кнезу Лазару, Туга за младенцем Угљешом; Деспот Стефан Лазаревић: Слово љубве, Натпис на Косовском стубу; Теодосије: Житије Св. Саве; Константин Филозоф: Житије деспота Стефана Лазаревића.

Народна књижевност

Народне лирске песме: *Српска девојка, Паун пасе, Молитва девојчина, Биљана, Овчар и девојка, Зао господар, Бисерна брада, Сунце се девојком жени.*

Народне епске песме: *Бановић Страхиња, Урош и Мрњавчевићи, Кнежева вечера, Косовка девојка, Марко пије уз рамазан вино, Диоба Јакшића, Ропство Јанковић Стојана, Почетак буне против дахија, Бој на Мишару.*

Лирско-епска поезија: *Хасанагиница, Женидба Милића Барјактара, Стојан и Биљана..*

Народне приповетке: *Девојка бржа од коња, Златна јабука и девет пауница, Немушти језик, Баво и његов шегрт.*

Барок, класицизам и просветитељство

Захарије Орфелин: *Плач Србији;* Доситеј Обрадовић: *Писмо Харалампију, Живот и прикљученија;* Јован С. Поповић - *комедије.*

Романтизам

Вук С. Карацић: *Житије Хајдук- Велка Петровића, Предговор Српском рјечнику, Љубомир у Јелисијуму*; П. П. Његош: *Горски вијенац*; Бранко Радичевић: *Ђачки растанак, Кад милидија' умрети*; Ђура Јакшић: *Орао, На Липару, Отаџбина*; Ј. Ј. Змај: *Ђулићи, Ђулићи увеоци, Јутутунска народна химна*; Лаза Костић: *Међу јавом и мед сном, Santa Maria della Salute*.

Реализам

Милован Глишић: *Глава шећера*; Лаза Лазаревић: *Ветар, Швабица*; Симо Матавуљ: *Поварета*; Радоје Домановић: *Данга, Вођа*; Јаков Игњатовић: *Вечити младожења*; Стеван Сремац: *Зона Замфирова, Поп Ђура и поп Спира*; Бранислав Нушић – *комедије*; Војислав Илић: *Сиво, суморно небо, Јутро на Хисару код Лесковца, Зпуштени источник*.

Модерна / симболизам

Јован Дучић: *Јабланови, Сунцокрети, Песма жени, Моја поезија, Тајна, Путник, Натпис, Повратак*; Милан Ракић: *Искрена песма, Очајна песма, Долап, Јасика*; Алекса Шантић: *Вече на шкољу, О, класје моје, Једна суза, Претпразничко вече*; В. П. Дис: *Тамница, Можда спава, Нирвана*; Сима Пандуровић: *Светковина, Потрес*; Борисав Станковић: *Увела ружа, Нечиста крв, Коштана*.

Авангарда и међуратна књижевност

Милутин Бојић: *Плава гробница*; Милош Црњански: *Мизера, Траг, Прича, Суматра, Стражилово, Сеобе*; Душан Васиљев: *Човек пева после рата*; Момчило Настасијевић: *Фрула, Труба, Прича, Предвечерје*; Исидора Секулић - *есејистички и приповедачки рад*.

Послератна књижевност

Васко Попа: *Кора*; Миодраг Павловић: *87 песама*; Стеван Раичковић: *Камена успаванка*; Десанка Максимовић: *Трајим помиловање*; Бранко Миљковић: *Поезију ће сви писати, Море пре него усним*; Иво Андрић: *Мост на Жепи, Аникина времена, Смрт у Синановој текији, Мустафа Маџар, На Дрини ћуприја, Проклета авлија*; Добрица Ћосић: *Корени*; Меша Селимовић: *Дервиш и смрт, Тврђава*; Данило Киш: *Рани јади*.

ЛИТЕРАТУРА

1. *Књижевност* (избор књижевнонаучних текстова за студенте учитељских факултета), приредили В. Цветановић, А. Јовановић, В. Милатовић, Београд, 2000.
2. Рене Велек и Остин Ворен: *Теорија књижевности*, Београд, 1965.
3. Драгиша Живковић: *Теорија књижевности*, Београд, 1994.
4. *Речник књижевних термина*, Београд, 1985.
5. Павле Поповић, *Преглед српске књижевности*, Београд, 1999.
6. Јован Деретић, *Историја српске књижевности*, Београд, 1983.

7. Драгољуб Павловић, *Старија југословенска књижевност*, Београд, 1971.
8. Јован Скерлић, *Историја нове српске књижевности*, Београд, 1967.
9. Драгиша Живковић, *Европски оквири српске књижевности*, 1-4, Београд, 1998.
10. Јован Деретић, *Српски роман 1800-1950*, Београд, 1983.
11. Милан Кашанин, *Српска књижевност у средњем веку*, Београд, 1975.
12. Димитрије Богдановић, *Историја старе српске књижевности*, Београд, 1980.
13. Ђорђе Сп. Радојичић, *Развојни лук старе српске књижевности. Текстови и коментари*, Нови Сад, 1962.
14. Видо Латковић, *Народна књижевност*, Београд, 1967.
15. Владан Недић, *О усменом песништву*, Београд, 1976.
16. Јован Скерлић, *Српска књижевност у XVIII веку*, Београд, 1966.
17. Миодраг Поповић, *Историја српске књижевности: Романтизам*, 1-3, 1968, 1972.
18. Милорад Павић, *Српска књижевност класицизма и предромантизма*, Београд, 1979.
19. Душан Иванић, *Српски реализам*, Нови Сад, 1996.
20. Богдан Поповић, *Огледи и чланци из књижевности*, Београд, 1959.
21. *Српска књижевност у књижевној критици*, књ. 6 (песништво од Војислава до Дуса), књ. 7 и 8 (књижевност између два рата), књ. 9 (савремена поезија), књ. 10 (савремена проза), Београд, 1973.
22. Драгиша Витошевић, *Српско песништво 1901-1914*, Београд, 1975.
23. Радован Вучковић, *Поетика хрватског и српског експресионизма*, Сарајево, 1979.
24. Новица Петковић, *Два српска романа*, Београд, 1988.
25. Предраг Палавестра, *Послератна српска књижевност 1945-1970*, Београд, 1972.
26. Новица Петковић, *Огледи о српским песницима*, Београд, 1999.
27. Снежана С. Башчаревић, *Легенде и симболи у Андрићевим романима, "Филип Вишњић"*, Београд, 2008.
28. Снежана С. Башчаревић, *Књижевни периоди и правци*, Учитељски факултет у Призрену-Лепосавићу, Лепосавић, 2011.
29. Снежана С. Башчаревић, *Трагом дела Исидоре Секулић*, Учитељски факултет у Призрену-Лепосавићу, Лепосавић, 2014.
30. Снежана С. Башчаревић, *Књижевна тумачења*, Учитељски факултет у Призрену-Лепосавићу, Лепосавић, 2014.